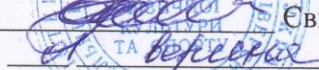

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту

 Свген ПАВЛЮК
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 017 Фізична культура і спорт

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС

Шифр дисципліни ОЗП.05

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (дисципліна загальної підготовки)

Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

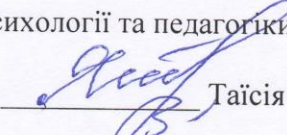
Кафедра – психології та педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота студента, в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Європейські кредити	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	1	2	4,0	120	51	34		17		69				+

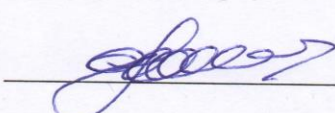
Робоча програма складена на основі Освітньо-професійної програми Фізична культура і спорт та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Робочу програму склала канд. пед. наук, доцент Людмила МІХЕЄВА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 29 серпня 2024 р. №1 Зав. кафедри Таїсія КОМАР

Робочу програму розглянуто та схвалено вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС Свген ПАВЛЮК

Хмельницький 2024

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Педагогіка» є складовою обов'язкової частини дисциплін загальної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт за освітньо-професійною програмою Фізична культура і спорт.

Пререквізити: Теорія і методика фізичного виховання.

Кореквізити: Основи науково-дослідної роботи (за професійним спрямуванням). Психологія фізичного виховання і спорту. Професійна майстерність (за професійним спрямуванням).

Відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт та освітньо-професійної програми Фізична культура і спорт дисципліна має забезпечити:

– **компетентності:** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. Здатність працювати в команді. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

– **програмні результати навчання:** Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.

Мета дисципліни – формування у здобувачів освіти педагогічного мислення, професійної компетентності та практичних навичок, необхідних для організації та реалізації освітнього процесу, спрямованого на фізичний, емоційний і соціальний розвиток особистості.

Предмет дисципліни – обсяг теоретичних та практико-орієнтованих знань, умінь і навичок студентів з проблем навчання, виховання, освіти та розвитку особистості майбутнього фахівця.

Завдання дисципліни – сприяти засвоєнню теоретичних основ сучасної педагогічної науки, розвитку професійного мислення, оволодінню практичними вміннями та навичками, вихованню лідерських якостей, навичок командної роботи та відповідальності, що є важливими для успішної діяльності в галузі фізичної культури і спорту.

3 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на		
	Денна форма		
	лекцій	практ.	СРС
Тема 1. Педагогіка: становлення, сучасний стан	2	2	4
Тема 2. Педагогіка Давнього світу	2		4
Тема 3. Історія зарубіжної педагогіки в епоху Середньовіччя, Відродження та Реформації	2		4
Тема 4. Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки (Я. Коменський, Дж. Локк, Ж. Руссо)	2	2	4
Тема 5. Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки (Й. Гербарт, Ф. Дістервег, Й. Песталоцці)	2		4
Тема 6. Школа, освіта та зародження педагогічної думки в Київській Русі й у період українського відродження (XVI – сер. XVIII ст.)	2	2	4
Тема 7. Становлення і розвиток вітчизняної педагогічної науки (А. Макаренка, В. Сухомлинський)	2		4
Тема 8. Учитель як організатор педагогічного процесу	2	2	4
Тема 9. Розвиток, соціалізація і виховання особистості	2		4
Тема 10. Суть процесу виховання	2	2	4
Тема 11. Загальні методи виховання	2	2	4
Тема 12. Основні напрями виховання	2		5
Тема 13. Суть процесу навчання	2	2	4
Тема 14. Зміст освіти в українській національній школі.	2		4
Тема 15. Методи і засоби навчання	2	3	4
Тема 16. Форми організації навчання	2		4
Тема 17. Контроль навчально-пізнавальної діяльності.	2		4
Разом за семестр	34	17	69

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст лекційного курсу для здобувачів денної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Педагогіка: становлення, сучасний стан Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет, основні категорії та джерела педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Методи науково-педагогічного дослідження. Етапи педагогічного дослідження. <i>Література: [1(с. 9-34), 3(с. 9-45), 5(с. 8-26), 6(с. 5-16)]</i>	2
2.	Педагогіка Давнього світу Теорії походження виховання. Виховання у первісному суспільстві. Виховання і навчання в країнах Давнього Сходу. Виховання та навчання в Греції і Римі. <i>Література: [2(с. 5-26), 4(с. 4-16)]</i>	2
3.	Історія зарубіжної педагогіки в епоху Середньовіччя, Відродження та Реформації Загальна характеристика епохи Середньовіччя. Система середньовічних шкіл. Виникнення перших університетів у Західній Європі та організація навчання. Школа і педагогічна думка в Європі в епоху Відродження та Реформації. <i>Література: [2(с. 26-79), 4(с. 18-68)]</i>	2
4.	Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки (Я. Коменський, Дж. Локк, Ж. Руссо) Педагогічна система Я. Коменського. Педагогічні погляди Дж. Локка. Ідея вільного виховання Ж. Руссо. <i>Література: [2(с. 80-102), 4(с. 71-123)]</i>	2
5.	Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки (Й. Герbart, Ф. Дістервег, Й. Песталоцці) Теорія навчання та виховання Й. Гербарта. Дидактика Ф. Дістервега. Життя та педагогічна діяльність Й. Песталоцці. <i>Література: [2(с. 136-154), 4(с. 125-180)]</i>	2
6.	Школа, освіта та зародження педагогічної думки в Київській Русі й у період українського відродження (XVI – сер. ХІІІ ст.) Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Виникнення братських шкіл. Діяльність Острозької та Києво-Могилянської академії. <i>Література: [2(с. 155-202), 4(с. 180-209)]</i>	2
7.	Становлення і розвиток вітчизняної педагогічної науки (А. Макаренко, В. Сухомлинський) Педагогічна спадщина А. Макаренка. Життя та педагогічна діяльність В. Сухомлинського. <i>Література: [2(с. 205-279), 4(с. 209-290)]</i>	2
8.	Учитель як організатор педагогічного процесу Педагогічні вимоги до особистості вчителя. Педагогічне спілкування. Стили педагогічного спілкування. <i>Література: [1(с. 35-44), 3(с. 45-57), 5(с. 26-34), 6(с. 16-55)]</i>	2
9.	Розвиток, соціалізація і виховання особистості Поняття про особистість. Фактори розвитку особистості. Теорії розвитку особистості. <i>Література: [1(с. 44-62), 3(с. 57-87), 5(с. 34-71), 6(с. 56-100)]</i>	2
10.	Суть процесу виховання	2

	Процес виховання, його специфіка, компоненти і рушійні сили. Етапи виховання. Основні структурні компоненти процесу виховання. <i>Література: [1(с. 215-234), 3(с. 353-387), 5(с. 373-398)]</i>	
11.	Загальні методи виховання Поняття методу та прийому виховання. Методи впливу на підсвідомість вихованця. Методи виховання через звернення до свідомості вихованців. Методи організації діяльності і поведінки вихованців. Методи стимулювання поведінки і діяльності вихованців. <i>Література: [1(с. 127-206), 3(с. 308-346), 5(с. 314-373)]</i>	2
12.	Основні напрями виховання Розумове виховання школярів. Завдання та зміст морального виховання. Суть, завдання і зміст трудового виховання. Система естетичного виховання в школі. Завдання і зміст фізичного виховання. <i>Література: [1(с. 108-113), 3(с. 321-336), 5(с. 247-259)]</i>	2
13.	Суть процесу навчання Сутність, етапи і структура навчання. Функції і компоненти процесу навчання. Закономірності та принципи навчання. Зміст освіти в національній школі. <i>Література: [1(с. 234-275), 3(с. 93-153), 5(с. 76-121)]</i>	2
14.	Зміст освіти в українській національній школі Поняття про зміст освіти, вимоги до нього. Фактори, які зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі. Державний стандарт освіти (сутність поняття, характеристика основних складових). Базовий навчальний план ЗСО. Навчальні програми та підручники сучасної середньої школи. <i>Література: [1(с. 240-261), 3(с. 138-152), 5(с. 98-111)]</i>	2
15.	Методи і засоби навчання Поняття про методи навчання та їх класифікація. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності учнів. Методи стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів. Методи контролю та самоконтролю у навчанні. Засоби навчання. <i>Література: [1(с. 275-324), 3(с. 153-208), 5(с. 121-150)]</i>	2
16.	Форми організації навчання Поняття про організаційні форми навчання. Урок як основна форма організації навчання. Позаурочні та позашкільні форми навчання. <i>Література: [1(с. 324-351), 3(с. 208-345), 5(с. 150-218)]</i>	2
17.	Контроль навчально-пізнавальної діяльності Поняття про контроль навчання. Види і методи контролю успішності учнів. Педагогічні вимоги до оцінювання знань учнів. <i>Література: [1(с. 351-358), 3(с. 245-268), 5(с. 192-204)]</i>	2
	Разом за семестр:	34

4.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для здобувачів денної форми навчання

Номер заняття	Перелік тем практичних занять	Кількість годин
1.	<i>Педагогіка як наука. Педагогіка Давнього світу</i> Література: [1(с. 9-34), 2(с. 8-264), 3(с. 40-50), 4(с. 8-56), 5(с. 9-45), 6(с.5-26)]	2
2.	<i>Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки</i> Література: [2(с. 30-264), 4(с. 56-239), 5(с. 469-480)]	2
3.	<i>Становлення і розвиток вітчизняної педагогічної науки</i> Література: [2(с. 270-494), 4(с. 250-399)]	2
4.	<i>Педагог: професійна діяльність і особистість. Формування творчої особистості</i> Література: [1(с. 34-46), 3(с. 51-212), 5(с. 26-89), 6(с. 45-100)]	2
5.	<i>Структура процесу виховання</i> Література: [1(с. 89-104), 3(с. 217-231), 5(с. 218-247)]	2
6.	<i>Методи, форми та зміст виховання</i> Література: [1(с. 104-165), 3(с. 307-336), 5(с. 247-341)]	2
7.	<i>Дидактика як наука</i> Література: [1(с. 261-275), 3(с. 71-144), 5(с. 111-121)]	2
8.	<i>Методи та форми навчання</i> Література: [1(с. 275-351), 3(с. 145-192), 5(с. 121-192)]	3
Разом за семестр:		17

4.3. Зміст самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота здобувачів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять, тестуванні з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуального завдання (педагогічний кросворд).

Зміст самостійної роботи здобувачів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Диспут: «Педагогіка наука чи мистецтво», «Чи потрібна наукова педагогіка, якщо є етнопедагогіка?». Скласти схему «Міжпредметні зв'язки педагогіки» (схематично зобразити та письмово обґрунтувати). Написати твір-роздум на тему «Чи потрібно виховувати студентів?». Підібрати зразки народної творчості (прислів'я, приказки, пісні, казки та ін.) щодо рідномовного, розумового, морального, естетичного, трудового та фізичного виховання.	4
2	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Обґрунтувати наслідки Афіньської освітньої системи, що мають непересічну цінність для сучасної загальнолюдської і педагогічної культури.	4
3	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Здійснити аналіз загальноосвітніх систем Середньовіччя та Відродження.	4
4	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 1-4. Доповідь: «Позитивні та негативні сторони психологічної теорії	4

	«tabula rasa». Порівняти принцип природовідповідності у Ж.-Ж. Руссо та Я.А. Коменського.	
5	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Доповідь: «Порівняльний аналіз змісту і методики навчання Й.Г. Песталоцці, Ф.В.А. Дістервега, Й.Ф. Гербарта». Порівняти погляди прихильників «вільного виховання» з ідеями Ж.-Ж. Руссо.	4
6	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Розробити рекомендації для вчителів щодо використання матеріалів з історії східних слов'ян у виховній роботі. Написати твір-роздум на тему «Якби я був Київським князем, то проводив би таку освітню політику...».	4
7	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготувати матеріал про хибні авторитети за А.С. Макаренком (на конкретних прикладах). Визначити методи навчання молодших школярів В.О. Сухомлинського, що мають особистісно-орієнтоване спрямування.	4
8	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 5-8. Зверніться до педагогічної спадщини Я. Коменського, Й. Песталоцці, А. Дістервега, К. Ушинського, Ж.-Ж. Руссо, А. Макаренка, В. Сухомлинського та ін. і випишіть їхні думки про місце і роль учителя в суспільстві, його якості та вміння. Проаналізувати вплив особистості вчителя на становлення вас як особистості. Викласти свої думки у творчій роботі на одну із запропонованих тем: «Учитель у моєму житті», «Мій ідеал учителя». Графічно зобразити власне уявлення про ідеал учителя та, використовуючи 10-бальну шкалу, визначити десять педагогічних якостей і проранжувати їх.	4
9	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Навести 2-3 приклади впливу соціального середовища на розвиток особистості дитини. Проаналізувати процеси власного розвитку та назвати прояви соціального успадкування. Ознайомтеся з науковою літературою, в якій розкривається досягнення сучасної генетики в галузі клонування. Висловіть свою думку стосовно цього явища.	4
10	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. На основі спостереження за своїми батьками та вчителями або на основі особистого досвіду сформулюйте власні правила, якими будете керуватися у вихованні дітей. Порівняйте їх з принципами виховання, які виділяються в педагогіці. Переглянувши фрагмент фільму «Лялечка» (знайомство класного керівника з Т. Серебряковою) визначте, порушення яких принципів виховання стали причиною конфлікту класного керівника з ученицею.	4
11	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. На основі спостережень за своїми батьками, вчителями або власного досвіду перебування в ролі вихованця чи вихователя назвіть методи та прийоми, які найчастіше використовуються у вихованні. Уважно перегляньте фрагмент фільму «Педагогічна поема» (А.С. Макаренко доручає С. Карабанову отримати гроші) і визначте метод виховання, застосований А. Макаренком та прийоми, які підсилюють ефективність цього методу.	4
12	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 9-12. Доповіді: «Статеве виховання та підготовка до сімейного життя»; «Булінг: причини явища та його профілактика», «Підготовка фахівців	5

	фізичної культури і спорту до реалізації здоров'язбережувальної діяльності». Із праць В.О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям», «Народження громадянина», «Павлиська середня школа» виписати 5 цікавих міркувань та 4 яскравих приклади щодо змісту, напрямків, форм і методів естетичного виховання молодшого, середнього та старшого шкільного віку.	
13	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Виписати із праць Я.А. Коменського, К.Д. Ушинського, В.О. Сухомлинського міркування про сутність і особливості реалізації вимог певних принципів навчання. Проаналізуйте кілька навчальних занять одного з ваших викладачів і визначте, якою мірою він дотримується принципів навчання, які правила навчання він використовує. Які принципи та правила навчання дали б йому змогу оптимізувати навчальний процес?	4
14	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Охарактеризуйте існуючі психолого-педагогічні проблеми сучасної освіти. Розкрийте основні шляхи реформування освіти в Україні.	4
15	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. З погляду ефективності та доцільності проаналізувати і записати методи навчання, які були використані викладачем вищої школи (на прикладі певного заняття). Обґрунтувати педагогічні поняття «метод навчання» і «метод активізації навчально-пізнавальної діяльності».	4
16	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Визначити види нестандартних уроків, їх характеристика і значення. Оцініть позитивні та негативні аспекти класно-урочної системи.	4
17	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 13-17. Обґрунтувати зарубіжну практику контролю успішності учнів.	4
	Разом:	69

На самостійне опрацювання здобувачів виноситься підготовка педагогічного кросворду за будь-якою темою (розділом) навчальної дисципліни. Керівництво самостійною роботою та контроль за його виконанням здійснює викладач згідно з розкладом консультацій.

4.4. Індивідуальне завдання для самостійної роботи здобувачів (складання і розв'язання педагогічних кросвордів)

Захоплення кросвордами сьогодні перенесено на всі прошарки населення, в т.ч. й на молодь. Адже вона у цій грі реалізує свої потреби в самовираженні, розвитку інтелектуального потенціалу, успіху, змаганні тощо. Індивідуальна робота над складанням тематичних кросвордів дозволяє студентам заглибитися в зміст дисципліни, що вивчається, підвищити рівень їх професійної підготовки, більш ретельно підготуватися до самостійної творчої роботи в освітніх закладах різних типів, впевненіше орієнтуватися в досягненнях науково-технічного прогресу.

Загальні методичні рекомендації і вимоги щодо складання педагогічних кросвордів:

За змістовністю кросворд повинен охоплювати основні терміни або поняття певного розділу чи окремої теми курсу. Критерії змістовності – не менше 20 термінів і понять. Якісна оцінка повинна враховувати повноту розкриття змісту цього розділу чи теми.

Структура кросворду складається з титульної сторінки (назва кросворду), кросворду-завдання, текстового завдання, кросворду-рішення. Можливе складання чайнвордів (слова розташовуються одне за одним), японських кросвордів (зашифровані картини з відповідної

тематики курсу), ключовордів (визначення ключового слова або фрази), ребусів (необхідно відгадати слово чи фразу, які зображуються умовними малюнками або цифрами).

Кожен здобувач за бажанням має можливість самостійно скласти кросворд. Викладач, оцінюючи кросворд, враховує змістовність і форму представлення матеріалу.

5. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні інтерактивних, ігрових та мультимедійних технологій навчання у традиційних та інноваційних формах, зокрема, таких як: лекцій (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивні); практичних занять (з використанням семінарів); самостійної роботи (педагогічний кросворд). Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як бесіда, дискусія, ділові (рольові) ігри, творчі завдання, педагогічні ситуації (ситуації з готовими варіантами розв'язання; ситуації з навмисними комунікативними помилками або помилками, які насправді мали місце в діях учителя; ситуації, що виникають природно в процесі спілкування, набуваючи виховного спрямування; ситуації, в яких необхідно змоделювати поведінку педагогів залежно від того чи іншого стилю педагогічного спілкування тощо). Використання навчального середовища Moodle та програми для організації відеоконференцій Zoom.

Необхідні інструменти, обладнання: комп'ютерна техніка, мультимедійний проєктор, екран для проєктору, папір, ручки.

Вимоги до аудиторії для проведення лекцій: мультимедійний проєктор, екран для проєктору.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування кожного здобувача для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем;
- тестовий контроль для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем;
- перевірка виконаних домашніх завдань, в яких набуваються теоретичні знання і практичні навички;
- перевірка виконаного індивідуального завдання (педагогічного кросворду), який сприяє набуттю теоретичних знань і практичних навичок.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і семестрового контролю (іспиту).

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості та розраховуються в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінювання здобувачів денної форми навчання складається з таких елементів: усне опитування, тестовий контроль, завдання СРС (педагогічний кросворд), семестровий контроль (іспит). Здобувач, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

Для практичних занять встановлюється обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати здобувач впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни. Засвоєння здобувачем

теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється усним опитуванням і тестуванням. Виконання завдань самостійної роботи завершується підготовкою педагогічного кросворду у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів *денної* форми навчання за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота							Самостійна робота здобувачів	Семестровий контроль (іспит)
Практичні заняття								
Усне опитування			Тестовий контроль				Педагогічний кросворд	Підсумковий контрольний захід
T1-6	T7-12	T13-17	T1-4	T5-8	T9-12	T13-17	T1-17	1
ВК: 0,2			0,2				0,2	0,4

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Пропущене заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семестрі.

Критерії оцінювання за видами робіт

Усне опитування

Оцінювання знань здобувачів (усне опитування) під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
<i>Відмінно</i>	Здобувач глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
<i>Добре</i>	Здобувач виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь здобувача має будуватися на основі самостійного мислення. Здобувач у відповіді допустив дві- три <i>несуттєві помилки</i> .
<i>Задовільно</i>	Здобувач виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.

<i>Незадовільно</i>	Здобувач виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекохує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Тестовий контроль

Тематичний тест для кожного здобувача складається з п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, складає 5. Тестування проводиться на кожному занятті і на нього відводиться 10 хвилин (для закритої форми тестів – по дві хвилини на кожне завдання). На наступному занятті оголошуються результати тестування. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою, що виставляється здобувачу, наведена у таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Якщо здобувач отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли здобувач не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Критерії оцінювання педагогічного кросворду

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання педагогічного кросворду
<i>Відмінно</i>	Чітко і правильно витримана структура кросворду. Стилистично та граматично правильно сформульовані запитання, що відповідають змісту теми чи розділу. Оформлення – охайне та естетичне, гармонійно поєднано наукову, змістову складову педагогічного кросворду з елементами творчого підходу. Дотримані терміни здачі педагогічного кросворду та вимоги до оформлення.
<i>Добре</i>	Незначні порушення у структурі кросворду. Оформлення – охайне. Присутні незначні стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні запитань. Не зовсім доречним є зовнішнє оформлення, що не відповідає тематиці.
<i>Задовільно</i>	Відсутні певні компоненти у структурі кросворду. Присутні стилістичні та граматичні помилки у формулюванні запитань. Оформлення – неохайне. Дизайн не зовсім відповідає тематиці кросворду, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту.
<i>Незадовільно</i>	Структура кросворду не дотримана. Мають місце суттєві стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні запитань. Оформлення – неохайне. Дизайн зовсім не відповідає тематиці кросворду. Не дотримані терміни здачі педагогічного кросворду.

Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати здобувача про зміст тієї чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань та одне завдання практичного характеру. Кожне завдання оцінюється за чотирибальною інституційною шкалою. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

Оцінювання теоретичних завдань. Теоретичні завдання передбачають перевірку знань з курсу «Педагогіка», що включає знання з основ педагогіки, теорії виховання, теорії навчання та освіти (дидактики), історії становлення та розвитку вітчизняної і зарубіжної педагогічної науки. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

Критерії оцінювання теоретичних завдань

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
<i>Відмінно</i>	Здобувач глибоко й у повному обсязі, грамотно, логічно й обґрунтовано відповів на поставлені теоретичні питання, вміло використовуючи понятійний апарат. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
<i>Добре</i>	Зміст питань розкрито повно, показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але твердження не завжди обґрунтовані, у змісті та формі питань є окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Здобувач у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
<i>Задовільно</i>	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
<i>Незадовільно</i>	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола завдань і допускають лише одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5 балів. Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою, наведена у таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Оцінювання практичного завдання. Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітися в майбутній професійній діяльності.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
<i>Відмінно</i>	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, пропонує стандартні або оригінальні способи вирішення проблеми (педагогічної ситуації), наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та формулює висновки.
<i>Добре</i>	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, пропонує стандартні

	способи вирішення проблеми (педагогічної ситуації). Але при висвітленні деяких аспектів проблеми не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються окремі неістотні неточності та незначні помилки.
<i>Задовільно</i>	Здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, допускає істотні неточності та помилки.
<i>Незадовільно</i>	Здобувач не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, не пропонує шляхів вирішення педагогічної проблеми.

Підсумкова оцінка за семестр, згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС, встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf>), п.4. «Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою».

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті) (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>)

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75 – 5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
B	4,25 – 4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75 – 4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25 – 3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00 – 3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання.
FX	2,00 – 2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.
F	0,00 – 1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна робота і повторне вивчення дисципліни.

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАНЬ

1. Предмет і завдання загальної педагогіки. Основні категорії педагогіки.
2. Виникнення і розвиток педагогіки.
3. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Джерела педагогіки. Міжпредметні зв'язки педагогіки.
4. Етапи і методи педагогічного дослідження.
5. Теорії походження виховання.
6. Виховання у первісному суспільстві та у період його розпаду.
7. Школа і педагогічна думка у країнах Давнього Сходу.
8. Виховання і навчання у Давній Греції та Римі.
9. Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в епоху середньовіччя. Виникнення університетів.
10. Школа і педагогічна думка в епоху Відродження та Реформації.
11. Педагогічна система Я. Коменського.
12. Педагогічні погляди Дж. Локка. Виховання джентльмена.
13. Педагогічна діяльність та погляди Ж. Руссо.
14. Педагогічні ідеї Й. Песталоцці. Теорія елементарної освіти.
15. Педагогічна теорія Й. Гербарта.
16. Освітня діяльність і педагогічні погляди А. Дістервега.
17. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Найдавніші пам'ятки педагогічної літератури.
18. Виникнення братських шкіл.
19. Києво-Могилянська та слов'яно-греко-латинська академії.
20. Педагогічна діяльність і погляди А. Макаренка.
21. Педагогічна система В. Сухомлинського.
22. Педагогічні вимоги до особистості вчителя.
23. Педагогічне спілкування.
24. Стилi педагогічного спілкування.
25. Поняття про особистість.
26. Фактори розвитку особистості.
27. Теорії розвитку особистості.
28. Процес виховання, його специфіка, компоненти і рушійні сили.
29. Етапи виховання.
30. Основні структурні компоненти процесу виховання.
31. Поняття про методи, прийоми і засоби виховання. Класифікація методів виховання.
32. Методи впливу на підсвідомість вихованців.
33. Методи виховання через вплив на свідомість вихованця.
34. Методи виховання через організацію поведінки вихованця.
35. Методи стимулювання поведінки вихованців.
36. Зміст, форми і методи фізичного виховання.
37. Розумове виховання школярів: мета, завдання, зміст, форми і методи.
38. Поняття про мораль. Завдання і зміст морального виховання.
39. Завдання і зміст трудового виховання учнів. Профорієнтація
40. Система естетичного виховання в школі.
41. Сутність, етапи і структура навчання.
42. Функції і компоненти процесу навчання.
43. Закономірності та принципи навчання.
44. Зміст освіти в національній школі. Аналіз державних документів, що визначають зміст освіти.
45. Поняття про метод і прийом навчання. Класифікація методів навчання.
46. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
47. Методи стимулювання навчальної діяльності учнів.
48. Методи контролю і самоконтролю у навчанні.

49. Засоби навчання. Використання комп'ютерів у навчанні.
50. Поняття про форми організації навчання, їх класифікація.
51. Історія розвитку загальних форм організації навчання.
52. Урок, його типи і структура.
53. Позааудиторні і позашкільні форми організації навчання.
54. Поняття про контроль навчання.
55. Види і методи контролю успішності учнів.
56. Педагогічні вимоги до оцінювання знань учнів.

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Педагогіка» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, підготовлені і видані такі роботи:

1. Педагогіка. Методичні вказівки до вивчення курсу, виконання контрольних та курсових робіт для студентів педагогічних спеціальностей / Л.В. Міхеєва. Хмельницький : ХНУ, 2007. 93 с.
2. Історія педагогіки: методичні вказівки до практичних занять для студентів гуманітарно-педагогічних спеціальностей / Л.В. Міхеєва. Хмельницький : ХНУ, 2010. 55 с.
3. Загальна педагогіка: методичні вказівки до практичних занять для студентів гуманітарно-педагогічних напрямів підготовки / Л.В. Міхеєва. Хмельницький : ХНУ, 2011. 70 с.
4. Кулешова О.В., Міхеєва Л.В. Педагогіка. Практикум (Основи педагогіки) : навчальний посібник. Хмельницький : ХНУ, 2019. 144 с.
5. Педагогіка : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 053 «Психологія» / уклад. : Л.В. Міхеєва, О.В. Кулешова. Хмельницький : ХНУ, 2021. 94 с.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л.В. Задорожна-Княгницька, І.Б. Тимофєєва. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
2. Задорожна-Княгницька Л. В. Історія педагогіки : навчальний посібник для студентів ЗВО. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 364 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка. Підручник. К. : Ліра-К, 2019. 608 с.
4. Левківський М.В., Пащенко Д.І. Історія педагогіки. К. : Центр учбової літератури, 2020. 380 с.
5. Пащенко М. І., Красноштан І. В. Педагогіка: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 228 с.
6. Педагогіка. Практикум (Основи педагогіки) : навчальний посібник / О.В. Кулешова, Л.В. Міхеєва. Хмельницький : ХНУ, 2019. 144 с.

Додаткова:

7. Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. Технологія case-study у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») : журнал. Київ, 2022, Вип. № 1(6). С. 86-96. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-1\(6\)-86-96](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-1(6)-86-96)
8. Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. Інтерактивна технологія у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка») : журнал No 2(4). 2022. С. 309-321.
9. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посібник для студентів ВНЗ. 4-те вид., стереотип. К. : Академвидав, 2012. 615 с.

10. Зайченко І.В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки : навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 624 с.
11. Зайченко І.В. Історія педагогіки. У двох книгах. Книга ІІ. Школа освіта і педагогічна думка в Україні : навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 1032 с.
12. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. / О.О. Любар, М.І. Стельмахович, Д.Т. Федоренко ; за ред. О.О. Любара. Київ : Знання, 2003. 450 с.
13. Коханко О.М. Історія вітчизняної педагогіки : курс лекцій. Хмельницький, 2005. 372 с.
14. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум. Київ : Знання-Прес, 2003. 429 с.
15. Кулешова О. В., Міхеєва Л. В. Інтернет-залежність осіб юнацького віку: аналіз, шляхи подолання. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Випуск 4. 2022. С. 95-100. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.4.14>
16. Левківський М.В. Історія педагогіки : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 359 с.
17. Литвиненко О.В. Нова українська школа: використання цифрових інструментів для організації сучасного освітнього процесу та розвитку ключових компетентностей : оглядовий посібник. Кропивницький : КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2023. 69 с.
18. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник. Київ : Кондор, 2009. 70 с.
19. Медвідь Л.А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посіб. Київ : Вікар, 2003. 335 с.
20. Міхеєва Л.В., Ваврашко В.А. Ставлення студентської молоді до власного здоров'я як актуальна проблема сьогодення. *Перспективи та інновації науки*. (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). № 2(36). 2024. С. 351-352. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2\(36\)-351-362](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-2(36)-351-362)
21. Міхеєва Л., Чорний С. (2024). Особливості та прояви шкільного булінгу. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 2(1), 55-60. <https://doi.org/10.31891/pcs.2024.1.49>
22. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 5-е, перероб., доп. Київ, 2009. 656 с.
23. Педагогіка : Навчальний посібник / В.М. Галузяк, М.І. Сметанський, В.І. Шахов. вид., випр. і доп. Вінниця : «Книга-Вега», 2003. 416 с.
24. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки : навч. посібник [Електронний ресурс]. 2-ге вид., випр., доп. Київ : Академвидав, 2006. 520 с.
25. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 232 с.
26. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. К. : Академія, 2000. 544 с.
27. Щербань П.М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. Київ : Вища школа, 2002. 215 с.
28. Ягупов В.В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. пед. спец. вищ. навч. закладів. Київ : Либідь, 2003. 560 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Модульний курс для дистанційної форми навчання Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9708#section-0>
3. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: <http://surl.li/eqaoi>
4. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>
5. Неформальна освіта: Доступ до ресурсу: [Як створити масовий відкритий онлайн-курс | Prometheus](#)
6. ІТ супровід освітнього процесу: Доступ до ресурсу: <http://surl.li/bebqn>